

PRINOS I KVALITET SORTI JEČMA

*Jasmina Knežević¹, Desimir Knežević¹, Miroljub Aksić¹, Nebojša Gudžić¹,
Aleksandar Paunović², Dalibor Tomić², Milomirka Madić²*

Izvod: U ovom radu je izučavana varijabilnost visine stabla, prinosa zrna i sadržaja proteina kod različitih sorti jarog ječma. Analizirane osobine su varirale kod izučavanih sorti ječma. Prosečne vrednosti visine stabla su varirale od 75,6 cm (jadran) do 83,0 cm koju je ispoljila sorta ječma novosadski 488. Najveći prosečan prinos zrna je ostvario dvoredi jari ječam viktor (5482 kg ha⁻¹) a najmanji prosečni prinos zrna je ostvario dvoredi jari ječam novosadski 488 (4890 kg ha⁻¹). Prosečna visina stabla je iznosila 79,4 cm. Prosečan prinos zrna je iznosio 5130 kg ha⁻¹. Prosečan sadržaj proteina u zrnu kod svih ispitivanih sorti je iznosio 13%.

Ključne reči: prinos, kvalitet, sorta, ječam

Uvod

Osnovni zadatak u oplemenjivanju ječma je stvaranje novih sorti sa poboljšanim prinosom i kvalitetom, sa većom otpornošću na fitopatogene organizme i većom adaptivnom vrednošću na sredinske uslove stresa. U dosadašnjem oplemenjivačkom radu ostvareni su značajni uspesi u povećanju prinosa. Novostvorene sorte su pokazivale prednost u odnosu na postojeće prema produktivnim, tehnološkim, fiziološkim i genetičkim osobinama a takođe i u povećanju adaptivne sposobnosti u agro-ekološkim uslovima u kojima ispoljavaju potencijal za prinos i kvalitet (Knežević i sar., 2007).

Analizirajući povezanost prinosa i komponenti prinosa zrna kod dvoredog ječma Barczak i Majcherczak (2009) ukazuju da je najveća međuzavisnost dobijena između prinosa zrna i broja klasova po m² i prinosa i broja zrna po klasu bez obzira na nivo obezbeđenosti zemljišta hranivima. U izučavanju međuzavisnosti prinosa i njegovih komponenti Madić i sar. (2005) ukazuju da postoji visoka pozitivna korelacija između žetvenog indeksa i prinosa zrna. Isti autori takođe, navode da su pozitivne vrednosti koeficijenta korelacije zabeležene i između žetvenog indeksa i broja zrna po klasu, biološkog prinosa i visine stabla, dok je negativna vrednost zabeležena između žetvenog indeksa i mase zrna po klasu.

Broj klasova po jedinici površine ječma prvenstveno zavisi od naslednih osobina sorte i sposobnosti jačeg ili slabijeg produktivnog bokorenja. Dvoredi ječam jače bokori od višeredih. Gustina sklopa kao i broj produktivnih klasova po jedinici površine u značajnoj meri zavisi i od norme setve i mineralne ishrane biljaka, naročito azotom (Paunović i sar. 2007, Madić i sar. 2011). Paunović i sar. (2006) ukazuju da je sa povećanjem gustine setve i mineralne ishrane azotom u prihrani, rastao i broj klasova po m², a sa povećanjem broja klasova po jedinici površine rastao je i prinos zrna.

¹Univerzitet u Prištini sa sedištem u K. Mitrovici, Poljoprivredni fakultet, Kopaonička bb, Lešak, Srbija;

²Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku, Cara Dušana 34, Čačak, Srbija.

XXI SAVETOVANJE O BIOTEHNOLOGIJI

sa međunarodnim učešćem

- ZBORNİK RADOVA 1 -

XXI SAVETOVANJE O BIOTEHNOLOGIJI

sa međunarodnim učešćem

- Zbornik radova -

ORGANIZATOR I IZDAVAČ

**Univerzitet u Kragujevcu,
Agronomski fakultet u Čačku**

Organizacioni odbor

dr Milomirka Madić, dr Gorica Paunović, dr Pavle Mašković, dr Vladimir Dosković, dr Duško Brković, mr Ranko Koprivica, dipl. inž. Dalibor Tomić, dipl. inž. Dušan Marković, dipl. inž. Jelena Pantović

Programski odbor

prof. dr Leka Mandić, prof. dr Vladeta Stevović, prof. dr Dragutin Đukić, dr Snežana Pašalić, prof. dr Snežana Bogosavljević-Bošković, prof. dr Tomo Milošević, prof. dr Milica Cvijović, prof. dr Radojica Đoković, prof. dr Milomirka Madić, prof. dr Goran Dugalić, prof. dr Aleksandar Paunović, prof. dr Radoš Pavlović, prof. dr Milena Đurić, prof. dr Gordana Šekularac, prof. dr Biljana Veljković, dr Nikola Bokan, dr Drago Milošević, dr Lenka Ribić-Zelenović, dr Vladimir Kurćubić, dr Ljiljana Bošković-Rakočević, dr Gorica Paunović, dr Milun Petrović, dr Milan Lukić, dr Slavica Vesković, dr Vera Đekić

Tehnički urednici

dipl. inž. Dušan Marković, dipl. inž. Dalibor Tomić

Tiraž: 180 primeraka

Štampa

Grafička radnja štamparija Bajić, V. Ignjatovića 12, Trbušani, Čačak

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

63(082)

60(082)

САВЕТОВАЊЕ о биотехнологији са међународним учешћем (21 ; 2016 ;
Чачак)

Zbornik radova. 1 / XXI savetovanje o biotehnologiji sa međunarodnim
učešćem, Čačak, 11.-12. mart 2016. godine ; [organizator] Univerzitet u
Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku = [organized by] University of
Kragujevac, Faculty of Agronomy, Čačak. - Čačak : Univerzitet, Agronomski
fakultet, 2016 (Čačak : Bajić). - 478 str. : ilustr. ; 24 cm

Radovi na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 180. - Napomene i bibliografske
reference uz radove. - Bibliografija uz svaki rad. - Abstracts.

ISBN 978-86-87611-40-5

ISBN 978-86-87611-42-9 (niz)

1. Агрономски факултет (Чачак)

а) Пољопривреда - Зборници б) Биотехнологија - Зборници

COBISS.SR-ID 221885196